

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG: Debrecen,
Révész-tér 2. szám. (Kistemplom.)

KIADÓHIVATAL: Debrecen,
Kálvin-tér 17. szám. (Püspöki hivatal.)

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Előfizetési ár 1 évre 8 pengő.
Postatakarékpénztári csekk számla: 43,916.

FŐSZERKESZTŐ: D. Dr. RÉVÉSZ IMRE. FELELŐS SZERKESZTŐ: URAY SÁNDOR.

TALÁLKOZÁS

Némán és forrón szeretnők átölelni minden egyes drága magyar testvérünket, aki a Magyar Szent Korona testébe, mint annak erőszakosan elszakított tagja, most egy természetes gyógyulási folyamatban visszatér. Visszatérésükkel újabb részleges jóvátétele következett be annak az isteni és emberi törvények ellen elkövetett igazságtalanságnak, mely közel negyedszázadon át kimondhatatlan szenvedések forrásává lett — először és főképp természetesen azok számára, akiket elkövettek, de azután, Isten nyilvánvaló büntetéseként, többekévébbé azok számára is, akik elkövettek vagy elkövetni engedték.

Ezzel a néma és forró öleléssel szeretnénk helyettesíteni minden színes és szenvedélyes üdvözlő szót, amelyek most a mi ajkunkra és tollunkra is csak úgy tolnak, mint minden beszélő és író magyaréra innen s túl a leomlott gránicokon. Mire e sorok megjelenhetnek, úgy hisszük, már mindaz, amit itt mi most üdvözlötül elmondhatnánk, el fog mondatni másoktól sokkal szebben, száz és ezer változatban. Mi tehát most nem is annyira üdvözlő szavakkal akarjuk megtoldani azt a néma és forró ölelést, amelyet hazatérő magyar testvéreink mindegyikével, de különösen a királyhágómelléki és az erdélyi egyházkerület fel szabadult, jóval több mint félmillió tagjával váltunk egyházkerületünk hivatalos közlönye útján az édes magyar haza anyai keblén végbemenő első boldog találkozásunk alkalmával. Mi inkább a megcsodálást keressük az ünnepi mámor közepett és megpróbálunk Isten színe előtt hangosan gondolkozni velük együtt némely őket és minket egyformán érdeklő s már most legaktuálisabbá vált nagysúlyú kérdésről.

1. A megcsontított Magyarország ehhez az újabb visszagarapodáshoz, mint már a megelőző kettőhöz is, saját szellemi, erkölcsi és fizikai erőinek tőle telhető legerősebb latbavetése mellett, két baráti nagyhatalom erőyes és következetes támogatásával jutott hozzá. Ezt a két nagyhatalmat ugyanaz a két nagy nemzet alkotja, amelyek a magyarság számára közel ezer esztendő óta, a föld-

rajzi és politikai kapcsolatok szoros és sokszoros volta következtében, elsősorban közvetítették és közvetítik a nyugati művelődést, és annak mai napig legmélyebben fekvő és legerősebb alapköveit: a keresztyenség gondolatvilágát. A magyarság ezért az eléggé soha meg nem becsülhető értékes közvetítő szolgálatért elsősorban a vérevel fizette le és elsősorban ennek a két nagy népek fizette le a hála adóját, nem egy, de ezer alkalommal, nem egy, hanem sok századon át. A magyarságnak Kelet kapujában való hű őrállása és jóformán szakadatlan vézése nélkül sem a német, sem az olasz művelődés és nemzeti egység nem tudott volna olyan csodálatos magasságokba emelkedni, amilyenekben most előttünk felmagasodik a Dante-Mussolini és a Luther-Hitler ív. Végső elemzésben nemzetünknek trianoni sorsra jutása is ebből a majdnem elvérzéssé lett szakadatlan vézésből következett: a százötven éves török uralom szörnyű néperőrombolása nélkül sohasem lettünk volna katasztrófálisan nemzetiségi állammá! Ha tehát most a trianoni igazságtalanság egy jelentős része éppen német és olasz támogatással tétetett jóvá: ebben sokkal mélyebb történelmi igazságszolgáltatás nyilvánul meg, mint amennyi belőle a felületen észrevehető. Ezzel szemben nemzetünk, úgy látszik, elszakított területei jórészenek visszanyerésével együtt ismét visszakapja, részben legalább, évezredes világtörténelmi feladatát is: az őrállást Kelettel szemközt, a Kárpátok gerincén. Ezt a feladatot nekünk, amíg a magyar és keresztyéni öntudatból és küldetésstudatból bennünk csak egy szikra is ég, lehetetlen nem vállalnunk, minden terhével s belőle a távolabbi jövőben következhet minden újabb erőpróbával együtt. Hogy ez éppen keresztyéni szempontból is mekkora felelősségeket és kötelességeket jelent a magyarság politikai, szociális, erkölcsi és szellemi életének minden hivatalos és hivatott irányítója, különösen az egyházak és a lelkipásztorok számára: azt még érinteni is alig szükséges.

2. A megnagyobbodott Magyarország, bár hatalmas színmagyar túlsúllyal, újra nemzetiségi

állammá lett s ennek bizonyos következményeit nemcsak az államvezetésnek, hanem a lelki vezetés tényezőinek is haladéktalanul le kell vonniuk. Vajha a parancsolni, cselekedni és alkotni hivatottak és kötelezettek mind azzal a meggyőződéssel indulnának neki az új korszak hajnalfényében égő, de különben még erősen ködös és rögös útjának, hogy a nemzeti-ségi viszonyok megnyugtató elrendezése Délkeleti Európában nem képzelhető el másként, mint határozott keresztyén szellemi légkörben és bizonyos keresztyén alapeszmék föltétlen tiszteletben tartásával, bizonyos divatos *nemkeresztyéni* eszméknek pedig örökre kizárásával. Az ezer évvel ezelőtti német és olasz kultúra legértékesebb javait magába felvevő és nemzete javára önlelke kohójában átvásztató István királyunk emléke és példája elsősorban ezen a téren legyen számunkra kötelező. És soha ne felejtjük el, hogy a románságnak a magyarsághoz és az akkor leggazdagabb nyugati keresztyén művelődéshez való belső, lelki, és minden erőszakos asszimilálást kizáró testvéri odakapcsolódása a reformáció tiszta és teljes Evangéliuma által az erdélyi protestáns fejedelmek korában több mint egy századon át már a legjobb úton volt. — s ha ezen az úton tovább lehetett volna haladni, a dákoromán fantom talán örökre ott maradt volna az alvilági mélységekben, ahonnan jött és ahová való. Történelmi fantazmagóriák és biológiai mitoszok helyett most is a Krisztus evangéliuma fogja megmutatni nekünk, István király és Bethlen Gábor magyarjainak, új, nehéz problémáink oldozgatásában az egyedül helyes utat.

3. A történelmi Erdélyt, mégpedig legelső sorban éppen a csaknem teljes egészében visszatérő Székelyföldet, régóta megszoktuk „a vallásszabadság klasszikus földjének” emlegetni. Viszont sokkal kevésbé áll tisztán előttünk, mennyi a valóságos igazság ebben a szép, de sokszorosan félreérthető szivárványos frázisban. A vallásszabadság „klasszikus” földje az újkori történetben nem Erdély, hanem az Északamerikai Egyesült Államok. Viszont Erdély századokkal az Egyesült Államok előtt, csaknem egy századdal a Cromwell Angliája és félszázaddal a szabadságharcából győzelmesen kikerülő németalföldi köztársaság előtt igenis meg tudta valósítani, ha nem is a tulajdonképeni „vallásszabadságot” (amelytől az utóbb említett két állam is századokig messze maradt!), hanem annak egy igen lényeges előfeltételét: azt, hogy *különböző felekezeti egyházakba tartozó keresztyén hazajaiak egymást állami és közéleti szempontból nem a hitvallásuk szerint, hanem kizárólag képességeik, polgári és katonai kötelességteljesítésük mértéke, keresztyén erkölcsi jellemük hőjoka szerint értékelik és ez az értékelés uralkodó a közös haza minden egyes tagjával szemben az államvezetésben is.* Az igazi erdélyi szellemnek ez a felfogás és ez a gyakorlat a kitéphetetlen alkatrésze négyszáz esztendő óta, nem pedig valami modernizmi és amerikai stílusú doktrínér vallásszabadsági eszme. Semmivel sem lehetne gyorsabban és alaposabban eljátszani a mostani dicsőséges hazatérés hozta drága ajándékokat, mint azzal, hogyha az erdélyi szellemnek ez a vonása a csonka anyatörzsnek ma, sajnos, némileg eltérő szellemisége folytán nem találna elegendő méltánylásra és követésre; hogyha a „vallásszabadságnak” meg-megújuló ünnepies hangoztatása és magaszt-

lása közben a vallási *egyenlőség* terén a hazatért erdélyieknek ugyanolyan, vagy még keserveesebb és kiábrándítóbb tapasztalatokat kellene tenniök, mint amilyenekben felvidéki testvéreinknek volt ottantottan részük. Bizunk minden felelős tényezőben, de szorongva kérjük is őket, hogy ennek még a lehetősége is a kezdet kezdetén küszöbölődjék ki.

4. Az erdélyi szellem, amint már az előbbiekből is következik, úgy, amiképpen négyszáz év óta előttünk áll, a legerősebben *protestáns* gyökérzetű és — amennyiben *magyar* szellem — túlnyomóan *református* alapszövetű. Az erdélyi magyarság e rettentő negyedszázad alatt — a láthatatlant látva s reménység ellen is remélve — jelentős többségében a református keresztyén tanításból merítette az erőt ellenállásához, kereszthordozásához, hihetetlenül áldozatos megőrző és építő munkájához. Az, amit ez évek folyamán Erdélyben a legutolsó magyar református „desolata ecclesia” is, a maga képtelen nehézségekkel küzdő felekezeti iskolájával, koplaló lelkipásztorával, tanítójával és ezek családjával az *egész* erdélyi magyarság szellemi és erkölcsi erejének fenntartásáért tett a kolozsvári theologiai fakultásnak, ez áldott erőközpontnak hallatlanul dinamikus irányítása alatt: az eddig a református keresztyén szellemnek az *egész* magyar életközösség javára körülbelül a legnagyobb történelmi teljesítménye. Pedig Erdély református egyháza nem az által érte el ezt, hogy a rábizott Evangélium hirdetését valami nemzeties és faji ideológiával cserélte volna fel — ellenkezőleg: minden figyelő nagyon jól láthatta, hogy az erdélyi református egyház éppen e huszonkét év alatt mélyült igazán egyházzá, vallásos „kultur-közösség”-ből Krisztus hitvalló népévé és missziós hadseregévé, ebben a tekintetben a csonka anyaország egyházát is megelőzve s annak mindenesetre a legmagasztosabb példát adva. Most, amikor ez a szent példaadó és ösztönző erő, ha kényszerűleg nem is a teljességében, szervesen bekapcsolódik a magyar református egyházi élet vérkeringésébe: adjunk különösen nagy hálát az anyaszentegyház Urának ezért a nagyszerű erőgyarapodásért, amely missziói tekintetben s általában a szellemi irányítás terén, hisszük, csakhamar ugyanúgy fogja éreztetni hatását az *egész* magyar református egyháztestben, mint 300 évvel ezelőtt a nagy erdélyi püspököknek, Geleji Katona Istvánnak kánonalkotó tevékenysége és rendtartó energiája.

5. Legutoljára hagytuk — amint illik — azokat, akik nekünk, a Tiszántúl református egyházának és népének, legközelebbi családtagjaink és ennél fogva természetesen legközelebb is állanak a szívünk-höz: a királyhágómelléki egyházkerület közönségét, amely — sajnos, szintén nem teljes egészében, de mindenesetre a legtekintélyesebb tömbjeivel (hozzávetőleges számításaink szerint mintegy 132 egyház-községgel és legalább 160,000 lélekkel) — a tiszántúli egyházkerület ősi törzsébe forrad vissza az Országos Zsinat által bölcs előrelátásból már megállapított s a Felvidéken már bevált szabályok szerint. Egyházkerületünknek ez az 1919-ben erőszakosan letépett darabja a magyarországi helvét reformáció legkezdete óta mind szervezetiileg, mind szellemileg a legszorosabb kapcsolatban állt Debrecennek: Várad, Szatmárnémeti, Nagybánya a XVI—XVII. századok református egyházi és iskolai életé-

nek jóideig még Debrecennel is vetekvő, azután pedig Debrecen hatalmasan erősítő és gazdagító gyújtópontjai voltak; Szigettől Szalontáig nagynevű lelképásztorok, rektorok, professzorok, tudósok, írók, költők csillagsora sugározta századokon át a református magyarság szellemét, a maga külön tiszántúli sugártörésében; az egyházi élet virágzását még a váradi püspökség ellenreformációs helyreállítása, majd a szatmárinak jórészt ugyane célból történt felállítására sem tudta megtörni. Próbált nép volt a törhetetlen pásztoroknak és tanítóknak, keménynyakú hajdúivadékoknak, kurtanemeseknek, kispolgároknak, dolgos, módos, önérzetes jobbagyoknak ez a máramaros-szatmár-bihari, sűrítetten magyar és kalvinista serege, — a korábbi századokban már sok nehéz iskolát kijárt ahhoz, hogy ezt a legutóbbi nagy megpróbáltatást is győzelmesen el tudja viselni. Köszöntjük ezt a tüzes kemencéből most kilépő megszentelt sereget, a férfiu hűségben, csodálatos teherbírában és keresztényi engedelmségben mindnyájoknak — és mindnyájunknak — példát adó ősz patriárkájokkal, Sulyok István püspökkel az élén; és mélyen meghajolva, tépett és égett köntösük szélét csókkal illetve köszönjük meg nekik, hogy megmaradtak tiszántúli magyaroknak, Debrecen hű gyermekeinek. Bizonyosak lehetnek abban, hogy idehaza nemcsak hálás örvendezésünk, hanem teljes szolgálatkészségünk is fogadja őket, és hogy addig is, amíg az újraegyesülés forma és jog szerint annakidején végbe-

mehet, lelki és történelmi ősi egységünkben mi, az őket keblükre ölelők, már addig is le fogunk vonni az ő javukra minden következményt, amit csak lelkiismeretünk parancsol, atyafi szeretetünk sugall és a nehéz viszonyok és bonyodalmas körülmények egyáltalában megengednek.

Tudjuk, hogy az Őszövetség népére nem következtek arany napok, miután visszatért a babiloni fogságból. Ezdrás és Nehémiás könyveiben nagyon mély tanulsággal áll előttünk az ősi szent földjére hazatért nép rengeteg belső lelki válsága és társadalmi vajúdása, meg a külső ellenségtől folyvást veszélyeztetett helyzete. Az 1938—40. esztendő gyönyörű nagy magyar hazatérései után is a nehéz munka, férfias türelem, külső és belső lelki küzdelmek próbáló esztendei következtek el s fognak még inkább elkövetkezni nemzetünkre s a nemzettel jó és balsorsban oly teljesen összeforrott egyházunkra is. Hazatértek és hazafogadók, mondjuk most egymásnak Isten ígéjéből azt, amit Ezdrásnak mondott a népe: „*Kelj fel! mert rád néz e dolog, s mi veled leszünk: légy erős és láss hozzá!*” (Ezdrás 10: 4.) és cselekedjünk úgy, amint Nehémiásék: „*A köfalon munkálkodók közül a tehernek hordói egyik kezökkel, amely a munkát végzé, rakodának, másik kezök pedig a fegyvert tartja vála, akik pedig építének, azoknak fegyverök derekokra vála felkötve és így építnek...*” (Nehémiás 4: 17—18.)

Révész Imre.

Tekintsünk Erdély felé

— Részlet egy igehirdetési tervezetből, Luk. ev. XII: 35. alapján. —

Az örömhír fellobbanása, hogy Észak-Erdély és környéke felszabadult: újra meg újra végigfut lelkünkön, mint a felhők közül előtörő napsugár a tájakon. Sírunk és neveltünk örömeinkben, amikor az első zászlóerdő és zászlós vonat indulását láttuk.

Örömlőnk elhozta az Isten házába. Halk imádságainkban hordoztuk a visszatérő magyar városok nevét; ugyanakkor fájó könnyhullatással ejtettük ki a rabságban maradt magyar városok nevét.

Ezekkel a fellobbanó érzésekkel azonban meg nem elégedhetünk. A fellobbanásokból félt, hogy csak magyar szalmaláng lenne, ha érzelmeinket el nem mélyítenők és azoknak tartalmat nem adnánk. A lelkesedés napjai után komoly elhatározásoknak és még komolyabb munkának kell következni. Nekünk megnagyobbodott az országunk és ezzel együtt megnagyobbodott a kötelességünk és felelősségünk is. A megnagyobbodott kötelességből és felelősségből mindnyájunknak ki kell venni osztályrészünket. Egyenesen versenyre kell kelniünk: ki tehet többet hazájáért és a visszatérő országrészekért?

Itt az Isten házában az a feladatunk, hogy vegyük számon azt, hogy a magyar református egyház mivel tartozik ma a magyar hazának és a visszatérő országrészeknek? Gondoljunk a multra. Mi, magyar reformátusok, mindig az első helyen állottunk, ha a haza szolgálatáról volt szó. Anyagi jólétünket, lelkünk megszentelt gondolatait s szívünk vért vittük a haza oltárára...

Legyenek a ti derekaitok felőveze! Tudjátok mit

jelent ez a krisztusi szó most, itt, minékünk? Mindekelőtt azt jelenti, hogy vessünk számot önmagunkkal, jöjünk tisztába erőnkkel és képességeinkkel... Lehet, hogy sokakat csábítana ez a gondolat: ime feltárult Erdély hőrtönének egyik vaskapuja; nosza siessünk és tegyünk valamit visszatérő testvéreinkért. Ez nem lehet, testvéreim! Nekünk, mielőtt munkához látánk, magunkra kell gondolnunk s nagyon komoly és szigorú önvizsgálatot kell tartanunk. Önvizsgálatot és bűnbánatot... Nézzük csak meg, miben állhatunk mi elébe példaképpen a mi felszabadult testvéreinknek?

Mondhatjuk-e azt nekik: járjatok oly szorgalmasan templomba, mint mi; — vajjon nem kapnók-e azt a választ tőlük, hogy keserves idők minket sokkal szorgalmasabb templomjárásra tanítottak... Mondhatjuk-e, hogy vegyétek mintául a mi apostoli buzgóságunkat, aktivitásunkat, missziói lendületünket, áldozatkészségünket? Óh, ha tudnók s felmérhetnők, mennyi lemondással és nyomorúsággal tartották fenn odaát református testvéreink egyházaikat, iskoláikat, templomaikat, egyesületeiket.

Foglaljuk imádságunkba ezt a szót: Jöjj Urunk Jézus, tulajdon kezeddél övezz fel minket, hogy helyt állhassunk s a reánk váró nagy feladatokat elvégezhessük...

A derék felővezése magunkra tekintést, a szövetség megyújtása előretéteket jelent. Gyujtsuk meg szövetségünket s töröljük le könnyeinket, melyek megoltánák a szövetség lángját s meggátolnák a feladatokat tisztán látását.

Valamikor láttam egy régi remesi címet. A pajzs közepén egy lobogó, égő szövétnek állott s ezt kétfelől egy-egy kinyújtott izmos férfikar tartotta. Ilyen legyen visszatérő református testvéreinkkel való kézfogásunk: a szövétnek közös megragadása és magasra emelése... Mi ez a szövétnek? Ha nem mondanám is: szívetek dobogná. Ez a szövétnek a mi Urunk Jézus Evangéliuma.

A bevonuláskor az ünnepi szónokok nyomatékosan emlegették, hogy Csonka-Magyarország csak úgy fog megépülni és talpraállani, ha keresztyén fundamentumon áll... Egészítsük ki ezt a gondolatot így:

csonka hazánkból csak akkor lesz egész ország és boldog ország, ha Magyarország az Isten országa lesz.

Ha mélyebb lesz itt a hit, tisztább lesz az erkölcsi felfogás, erősebb a jellem. Ha alázatosabbak lesznek a mi mindennapi imádságaink. Ha komolyabban vesszük a Vasárnap megszentelését. Ha a lelkipásztorokban, tanítókbán, presbiterekben több lesz a felelősségérzet. Ha a nyáj csakugyan hallgat a felelős vezetők szavára. Ha elmúlik az ezeréves magyar átok: a pártoskodás és viszálykodás ördögi lelke. Ha Isten Lelke a „szentek egységében“ „egyakaratra“ vezet bennünket...
Capellanus.

Sulyok István

A királyhágómelléki, most már — Istennek hála — javarészt felszabadult és hozzánk visszatérő egyházkerület püspökének sugárzó nevét koszorúval szeretnők köríteni. A rádióan át hallottuk érces, tisztán csendülő szavát, amint Nagyvárad főterén a Kormányzót üdvözölte. Ugyanakkor lelki szemeinkkel láttuk őt magát: a leghüségesebb pásztor, a legtiszteltemelőbb pátriárkát. Könny csillan a szemünkben, amikor egyik, hozzá közelálló hű munkatársának róla írott eme bizonyítételeit olvassuk:

„Egész ember és jó szív. Bárki, bármikor felkeresi, mindenkit szeretettel fogad és senki se távozik el tőle vigasztaló szó, bölcs tanács és — ha szükség van rá — anyagi támogatás nélkül. Mindenkiel együttlérez és egyházkerületünk minden legkisebb ügye, minden egyház, lelkipásztor és tanító gondja, nehézsége az ő szívét terheli, aggasztja, búsítja és mindenkiért egyaránt aggódik és győtrődik. Nyolcvan év terhe korántsem látszik rajta, sem munkáján... Missziói lélek, mely egyaránt megnyilvánul a belmisszió ügyének korán felkarolásában,

mint püspöki látogatásai alkalmával tartott igehirdetéseiben és buzdító szövegeiben...“

Nekünk pedig jülünkbe csendül újra meg újra most elhangzott szárnyaló beszéde. Mennyire megalapozott, hogy éppen ő, aki huszonkét év óta első volt a kálváriajárásban, most így szólhatott a „legelső magyar ember“ üdvözlésekor:

„A magyar lovagiasság és a magyar becsület parancsolja, hogy ezt az ünnepet ne zavarja semmi panasz, — még akkor sem, ha csak a rájuk emlékezés is fájdalommal okoz...“

Óh, mennyi bölcsesség, szívjóság és nobilitás sugárzik felénk ez ünnepi szavakból. Még az országos események sodrában is méltó dolog e szavak előtt megállni s kalapot emelni Sulyok István püspök előtt, ki első reprezentálója amaz értékeknek, melyek visszatérése jelett háláadó fohászokodó lélekkel most örvendezünk.

Isten tartsa őt meg nekünk soká!

U. S.

I R O D A L O M

Új énekek. I. és II. füzet. (Bethánia-kiadás, 1940.)

„Hosszú idő óta sokan élénken érezték szükségét annak, hogy új énekeket kell adni a magyar evangéliumi keresztyénségnek, az egyháznak; olyan új énekeket, amelyek a bibliai kijelentésben gyökereznek, az itélet és kegyelem alatt levő emberi lélek hittudatának a kifejezői, zenei és prozódiai szempontból színvonalasak, könnyűek és mégis szépek; egyesek, gyülekezetek és énekkarok számára is jól használhatók“ — mondja a kiadó az I. füzet előszavában. Ezeket a szükségleteket kielégíteni vállalkozott a Bethánia-könyvkereskedés ezzel az ígértes kiadványsorozattal. Ezek az énekek nekünk és nálunk valóban újak, annak ellenére, hogy keletkezésüket tekintve egyike-másika többszáz esztendővel is dicsekedhet. Az egyetemes protestáns énekköltészetnek nálunk eddig ismeretlen értékeit nyújtja nekünk az a színvonalas sorozat, amelynek aktualitást, evangéliumi erőt, tartalmat, költői szárnyalást Révészné Váro Margit pompás szövegfordításai, átdolgozásai ajándékoztak. R. Váro Margit kétségtelenül egyik leg-hivatottabb műfordítónk, akinek költői habitusában a poéta-alkat mellett a legszembetűnőbb vonások

a muzsikusé. Fordításai biblikusak, költőiek, könnyen énekelhetők. Az eddig megjelent két füzet összesen 14 éneket tartalmaz, könnyű vegyeskari letétben. Az evangéliumi énekköltészetnek nyeresége, a belmissziói munkának hathatós és áldott segédeszközei lehetnek ezek az új énekek. Szabó Gyula. (Tiszaföldvár)

„Magyar anyák a finn gyermekekért“ címen, díszesen kiállított Emlékkönyv jelent meg, azzal a céllal, hogy beszámoljon arról a lelkes és eredményes mozgalomról, mely magyar női szívekből indult ki s gazdag gyümölcsöket termelt a szegény, meggyötört finn nemzet kicsinyei javára (több mint 86 ezer pengőt). Az Emlékkönyvhöz előszót a budapesti finn követ felesége, Lemmikki Talas irt, aki meghatódott hangon tesz bizonyosságot arról, hogy a sorsüldözött finn nép éppen a magyar társadalom részéről talált a legtöbb megértésre és leghathatósabb segítségre.

Olvasóink figyelmébe! Megjelent Szent Pál apostol élete. J. Stalker D. D. angol író után magyar fordításban. Terjedelme 125 oldal. Előfizetési ára: Füzve 2 P., kötve 3 P. Ugyancsak előfizetési áron kapható a Négy Evangélium angolból átdolgozott, gyakorlati Magyarázata; a négy kötet ára: Füzve 16 P., kötve 20 P. Kívánatra négyhavi részletben is fizethető, mellékelt csekklapon. Egyenként is megrendelhetők Szt. Máté, Márk, Lukács és János magyarázata. Füzve 4 P., kötve 5 P. Régebbi kiadás Krisztus

visszajövele. Biblia-tanulmány. Ez a mű a mostani jövődőlészerű, titokterhes időben alkalmi olvasmány. Ára: Füzve 3 P, kötve 4 P. Végül *Ormánság népe.* Néprajzi tanulmány (képekkel). Ára 50 fillér. A megrendelés és a pénz *Lukácsy Imre* nyug. református lelkész. *Dunavecse* címre küldendő. A könyvek a *Sylvester*-nyomdában *Budapest*en jelentek meg, ahol szintén kaphatók.

Hegyaljai Kiss Géza: Kossuth Lajos élete. (Budapest, 1940. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda. 127 lap.) A termékeny író debreceni lelképásztor új könyvét a vallás- és közoktatásügyi minisztérium nyomatta ki a Népművelési Könyvtárak számára. Részletesen ismerteti a nagy szabadságos életét ifjúkorában, férfikorában és öregkorában. A könyv minden sorát az egyéni lelkesedés tüze hatja át. Népszerű munka, és mégis megvan benne minden, amit a világszabadság apostolává tisztult Kossuthról tudni kell. Ezért ajánljuk e könyvet minden református magyar testvérünknek. (Dr. E. M.)

A Református Igehirdető augusztusi száma bő és értékes tartalommal jelent meg. Tartalmazza Darányi Lajos és Pákozdy László augusztus 20-i vasárnapra való igehirdetését, Bereczky Albert, Uray Sándor, Olé Sándor, Ecsedy Aladár, Döbrössy Lajos, Bódás János, Csikai Kálmán, Mikos Lajos, Barcza József, Madarász József, Vecserv János, Czipán János, Dr. Mezey Mihály prédikációit és illusztrációkat. A lap negyedévre 3 pengős előfizetési áron rendelhető meg. Akik most negyedévi 3 P előfizetést beküldenek, azoknak az augusztusi számot a kiadóhivatal díjtalanul küldi meg. Kiadóhivatal: Budapest, V. Pozsonyi-út 58. Csekk száma: 11,968.

Hírek az egyházmegyékből

ALSÓSZABOLCS-HAJDÚVIDÉKI EGYHÁZMEGYE.

Tanítóválasztás Vámospéresen. Az elmúlt év folyamán három tanítói állás üresedett meg a vámospérségi református elemi iskolánál. A református egyház prezbitériuma a következő tanítókat választotta meg: Kántortanítóvá Ábrány Sándort, a másik két állásra Istók Barnabás és Szabó Károly tanítókat, mindnyájukat egyhangúlag. A választás minden korteskedéstől mentes, tiszta választás volt. A község lakossága várakozással tekint a jó képezésű fiatal tanítók munkássága elé. Áldás legyen rajtuk.

DEBRECENI EGYHÁZMEGYE.

A debreceni református egyház Dóczy leánynevelő-intézetéhez rendes tanárokkul megválasztottak: Révész Gabriella, dr. Kovács Eszter, Almássy Irén, Molnár Ilona és Takách Judit. Isten áldja munkájukat.

K Ü L Ö N F É L É K

A Tiszántúli Református Egyházkerület elnöksége az elmaradt egyházkerületi tanács és időszaki bíróság új terminusát október hó 23-ra (szerdára) tűzte ki. Az ezt megelőző napokon, 22-én (kedden) a püspök délelőtt az esperes urakkal megbeszélést, délután velük és a belmissziói előadó urakkal értekezletet tart.

Öt egyházmegyével gyarapodik a tiszántúli Egyházkerület. A felszabadulás örömhírét véve, hozzávetőleges számadást tettünk egyházkerületünk területi megnagyobbodásáról. Ezek szerint kiegészítődik a bihar-érmelléki egyházmegye, amely eredetileg két külön egyházmegye volt a békevilágban. A nagy-

bányai egyházmegye teljes egészében visszatér. Ezerkivül szintén épségben tér vissza a Máramaros-Ugocsa és Nagykárolyi és a Szatmári egyházmegye így tehát öt egyházmegyével gyarapodik a Tiszántúli Református Egyházkerület. A nagyszalontai egyházmegyéből csak a névadó székhely, Nagyszalonta tér vissza. A tiszántúli egyházkerülethez számszerint 132 egyházközség tér vissza, eddigi számítás szerint 159,950 lélekszámmal. Ez az adat azonban nem pontos, mert az 1910. évi népszámlálás nyomán készült. Valószínűleg ennél jóval több már a lélekszám. A visszatért református egyházközségek közül fontosabbak, mint legnagyobb református lélekszámú városok és községek: Nagyvárad, a maga húsz ezer református lélekszámmal, továbbá Máramarossziget, Nagykároly, Nagyszalonta, Szatmár, Szatmárnémeti, Diószeg, Érmihályfalva, Székelyhid, Margitta, Nagybánya, Bihar, Szalárd, Élesd, Mezőtelegd. A trianoni szerződés folytán elvesztette a magyar református egyház a máramarosszigeti református jogakadémiát és gimnáziumot, a szatmárnémeti gimnáziumot és az ugyanott lévő tanítónőképzőintézetet, a nagyvárad református tanítónőképzőt. A Tiszántúli egyházkerülethez visszatérő, Máramarosszigettől Nagyszalontáig eső területnek, mint a Királyhágómelléki egyházkerületnek Sulyok István a püspöke.

Bár az erdélyi s a királyhágómelléki református egyházkerületnek, valamint a tiszai, a szász s az aradi evangélikus egyházkerületnek s az erdélyi unitárius egyháznak nagy területrészei estőmegei maradtak román uralom alatt, hozzávetőleges számítás szerint legalább 620-640 ezer protestáns: református, evangélikus és unitárius útja nyílt meg újra az édesanya kebelére. A hazatérők közül mintegy 530-550 ezer a református, kb. negyvenezer az evangélikus és csaknem ötvenezer az unitárius, a szászokon kívül úgyszólván egytől-egytől magyar anyanyelvűek. Velük együtt a mostani Magyarország protestánsainak lélekszáma megközelíti a hárommillióháromszázszázat.

Egy kis statisztika. Az 1918-ban Romániához csatolt terület magyar lakosságának nagy része, 780,000 lélek, a református egyházhhoz tartozik. A 780,000-ból hazatért 493,000, tehát Románia területén maradt közel 300,000 magyar református. Ezekhez még hozzá kell számítani a romániai ókirályság területén élő legalább 100,000 református magyart. A román uralom alatt maradt magyarság szellemi középpontja bizonyára a híres nagyenyedi kollégium lesz, melyben főgimnáziumon kívül tanítónőképzőintézet és gazdasági és szőlészeti iskola is van. Brassóval Romániában maradt a brassói református leánygimnázium, kereskedelmi liceum és női kereskedelmi tanfolyam.

Iskolareform Franciaországban. A levert Franciaország máris gondol a feltámadásra. Új világot akar építeni. Ezt nagyon helyesen az elemi iskola első osztályánál óhajtja elkezdni. Az útja-módja azonban különös: úgy intézkedtek, hogy az összes elemi- és középiskolai osztályokban a tanórák fele tornaóra lesz. Az enervált nemzedékek után most egyszerre erős fizikumú ifjúságra vágyik a francia nemzet. Vajon mit tesznek a lélek kifejlésztése érdekében? Egy tekintélyes francia napilap, a Paris Soir azt írja, hogy franciaországot az elkényeztetett gyermekek tették tönkre...

Az amerikai magyar református egyházak fennállásuk 50 éves jubileuma emlékére, 5000 dolláros templomépítési alapítványt óhajtanak gyűjteni s az alapot a Reformed Church most nyugalombavonuló főtitkára: Schaeffer E. Károly nevére óhajtják elnevezni, aki az amerikai magyar református egyházaknak mindig őszinte jóbarátja s támogatója volt.

„Felekezeti béke Hódmezővásárhelyen“. Az egyik fővárosi esti újság hangulatos és hosszú riportot közöl Hódmezővásárhelyről s abban külön cím alatt állapítja meg, hogy ott „ismeretlen a felekezeti villongás“. Ugyanakkor azonban megnyugvással állapítja meg, hogy ott „folyton csökken a reformátusok s ugyanily arányban növekszik a római katolikusok száma... Ennek oka a birtokrendszer-

ben található. A római katolikusok — ott szegényebbek, a reformátusok pedig jobbmódúak. A 40—50 holdas református gazda az egyke híve, mert ha több gyermeke van, megoszlik a vagyon, elparcellázódik a birtok... A katolikusoknál ily szempontok nincsenek". — Többet nem idézünk. Azonnal megállapítjuk, hogy ez az alaptalan és igaztalan vád éppenséggel nem fogja szolgálni a vásárhelyi felekezeti „béke" ügyét.

HIVATALOS ÉRTESETÉS

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

2000—1940. szám.

KÖRLEVÉL

a hitoktatói óradíjak kiosztása tárgyában.

Többfelől történt érdeklődésre és sürgetésre közlöm az érdekeltekkel, hogy az állami elemi népiskolai óradíjas hitoktatók illetményeinek felosztása tárgyában a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztériumtól előterjesztésemre — sürgetés dacára — választ még nem kaptunk. Amíg ez a válasz meg nem érkezik, nem áll módomban a kiutalt óradíjakat szétosztani. Ha a válasz megérkezik, a felosztást azonnal eszközöljük és az óradíjakat az arra igényjogosultaknak megküldjük.

Debrecen, 1940 szeptember 11.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

3760—1940. szám.

FELHÍVÁS.

Vitéz Dobos Kálmán tiszthelyettes (Budapest, I. ker. Gregus-utca 12. sz.) kérelmére elrendelem a következő anyakönyvi bejegyzések felkutatását:

1. Dobos János és Harkai Ágnes 1836-ban a szatmármegyei Nagyszekeres községben vagy környékén született fiának keresztelése.

2. Dobos János és Harkai Ágnes házassági anyakönyvi bejegyzése.

3. Dobos János születési anyakönyvi bejegyzése.

Bővebb adatok ismeretlenek.

Kérelmező a keresett okmányok nyomára akadó, illetve kiállító lelkész urak részére kiállítási és kutatási díj fejében okmányonként 10 P-t ajánlott fel.

Eredmény esetén kérelmező értesítendő.

Debrecen, 1940 augusztus 31.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

4012—1940. szám.

Tárgy: Tanerők felekezeti megoszlása.

KÖRLEVÉL

a nagytiszteletű esperes és iskolaszéki elnök urakhoz.

A m. kir. vallás- és közokt.-ügyi Miniszter úr 113,662—1940. VI. fő. szám alatt kelt leiratával egyik községi iskolaszéknek azon határozatától, amellyel református vallású tanítót választott olyan községi népiskolához, amelybe 50 r. kath. tanuló jár és az iskolánál nincs r. kath. tanító, a jövőhagyást megtagadta.

A vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr leiratában szöveg szerint a következőket közli:

„Az iskolaszéknek azt az akaratát, hogy az állást szabadválasztás és nem a kíséretítő tanító meghívása útján töltsék be, nem kifogásolom, de *feltétlenül ragaszkodom* ahhoz, hogy olyan községi népiskolánál, ahol legalább egy osztályt kitevő másvallású tanuló is jár, mint amilyen a többségben lévő tanulók vallása, a kisebbségben lévő tanulók vallásának is legyen képviselője a tantestületben. Ott, ahol különböző felekezetekből vegyesen tevődik össze a tanulók létszáma, az igazságos és méltányos arány alkalmazandó a tanerők megoszlásánál is.”

Mivel hasonló, de a mi kárunkra történt másvallású tanító kinevezésekkel kapcsolatban már több ízben érkezett

hozzám panasz, felhívom az érdekelteket, hogy a jövőben a vallás- és közoktatásügyi Miniszter úrnak most közölt állásfoglalásához alkalmazkodni és nem taláni sérelmes eljárás esetén erre a miniszteri rendeletre való hivatkozással szíveskedjenek felterjesztéseiket megtenni.

Debrecen, 1940 szeptember 4. **D. Dr. Révész Imre,**
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

4043—1940. szám.

KÖRLEVÉL

a cseh-szlovák uralom alatt hat éven alul elemi iskolába felvett tanulók középiskolai felvételéről.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr az 1940. évi július hó 3-án 170,193—1940. V. szám alatt kelt rendeletével a visszacsatolt területen cseh-szlovák uralom alatt az elemi iskola első osztályába hatodik életév betöltése előtt felvett tanulóknak a gimnázium és polgári iskola első osztályába való felvétele tárgyában intézkedett. (L. a Hivatalos Közlöny 1940. évi augusztus hó 15-én kiadott 16. számában.)

Utásítom a vezetésem alatt álló gimnáziumok és polgári iskolák igazgatóit, hogy a m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter úrnak a visszacsatolt területen cseh-szlovák uralom alatt az elemi iskola első osztályába hatodik életév betöltése előtt felvett tanulóknak a gimnázium és polgári iskola első osztályába való felvétele tárgyában kiadott rendelete értelmében járjanak el.

Debrecen, 1940 szeptember 6. **D. Dr. Révész Imre,**
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

4044—1940. szám.

KÖRLEVÉL

a nyolcosztályú népiskolákról.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr az 1940. évi augusztus 13-án 171,005—1940. V. ü. o. szám alatt kelt rendeletével a nyolcosztályú népiskolákra vonatkozó átmeneti intézkedések tárgyában rendelkezett. (L. a Hivatalos Közlöny 1940. évi augusztus hó 15-én kiadott 15. számában.)

Utásítom a vezetésem alatt álló egyházkerületi népiskolák fenntartó egyházközségeit, hogy a m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter úrnak a nyolcosztályú népiskolákra vonatkozó átmeneti intézkedések tárgyában kiadott rendelkezése értelmében járjanak el.

Debrecen, 1940 szeptember 6.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

4045—1940. szám.

KÖRLEVÉL

a név, előnév, rang és cím helyes írásmódjáról.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr az 1940. évi július hó 17-én 4507—1940. eln. szám alatt kelt rendeletével, hivatkozással a m. kir. Belügyminiszter úrnak 280,932—1940. B. M. számú rendeletére, a név, előnév, rang és cím helyes írásmódja ügyében intézkedett. (L. a Hivatalos Közlöny 1940. évi augusztus hó 15-én kiadott 16. számában.)

Utásítom a vezetésem alatt álló egyházi hatóságok, hivatalok, intézetek és intézmények előjáróit és vezetőit, hogy a m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter úrnak a név, előnév, rang és cím helyes írásmódja tárgyában kiadott rendelete értelmében járjanak el.

Debrecen, 1940 szeptember 6.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

Pályázati hirdetések

A békési református gimnázium fenntartótestülete pályázatot hirdet egy latin-francia szakos rendes *tanári* állásra a szabályszerű illetményekkel. Amennyiben olyan tanárt választana meg a fenntartótestület, akinek rendes tanárra

való kinevezéséhez még nincs meg a kívánt szolgálati ideje, a rendes tanárnak járó fizetést csak a rendes tanárok közé való besorolás után kapja meg.

Pályázhatnak középiskolai képesítést nyert latin-német szakos református vallású tanárok és szakvizsgálatot tett református tanárjelöltek. Latin-német szakos pályázók hiányában latin-magyar szakos tanárt fogunk alkalmazni helyettes tanári minőségben. Pályázók a Vallás- és Közoktatásiügyi Miniszter úrhoz intézett folyamodványukat — melyben életkoruk, vallásuk, családi állapotuk, nős pályázóknál a feleség vallása, magyar állampolgárságuk, hazafias érzésük és megbízhatóságuk, végzett tanulmányaik tanári képesítésük, katonai szolgálatuk, esetleges eddigi tanári szolgálatuk okmányokkal igazolandó — szeptember 30-ig a gimnázium igazgatóságához küldjék.

Közszolgálatban nem álló pályázóknak a 7720—1929. M. E. számú rendelet 1., 3. és 9. §-ában foglalt rendelkezések szerint igazolniuk kell, hogy nem esnek a zsidók közéleti és gazdasági térfoglalásának korlátozásáról szóló 1939. IV. tc. 1. és 5. §-ában meghatározott korlátozások alá. Az állás azonnal elfoglalandó.

Karácson András s. k.,
a fenntartótól elnöke.

Berentés Lajos s. k.,
gimnáziumi igazgató.

A debreceni református Kollégium tanítóképzőintézete pályázatot hirdet egy nyugdíjazás folytán megüresedett *gyakorlóiskolai tanítói* állásra. Pályázhatnak megfelelő képesítésű református férfiak. A kellően felszerelt kérvények a Kollégium igazgatótanácsához címezve, a katonai szolgálat és származás igazolásával október 1-re küldendők be a tanítóképzőintézet igazgatóságához (Kollégium).

A berettyóújfalui református egyház pályázatot hirdet egy nyugdíjazás folytán megüresedett *tanítói* állásra. Javadalom: törvény szerint. Kötelesség: rábizott osztály vagy osztályok vezetése, belmissziói munkában segédkezés, az orgonista kántornak akadályoztatása esetén való helyettesítése, egyházi énekkar szervezése és vezetése. Pályázati határidő: szeptember 27. A választás miniszteri jóváhagyás után jogerős, amikor is az állás azonnal elfoglalandó. Okmányolt kérvények felbélyegzett borítékkal Református Lelkészi Hivatal, Berettyóújfalui küldendők.

A dombrádi református egyház pályázatot hirdet a II. számú *férfitanítói* állásra. Javadalom: Egyháztól 25% és 7 értékegységnek megfelelő 4 öl kemény tűzifa s a törvényszerű államségély és lakbér. Kötelesség: Teljesen osztott iskolában a rábizott osztály tanítása, akadályoztatás esetén a kántor helyettesítése, énekkar vezetése, amiért külön tiszteletdíj jár. Pályázati határidő október 6., amikor is énekpróba lesz, amelyen a pályázók saját költségükön megjelenhetnek. Szabályszerűen felszerelt kérvények Református Lelkészi Hivatal Dombrád, címre küldendők.

Feketepatak református egyháza pályázatot hirdet lemondás folytán megüresedett *kántortanítói* állásra. Fizetése: 1. Tanítói: évi 240 pengő készpénz és természetben lakás; 2. kántori: 120 csirke, 3 hold föld, temető 1/2-a, amely az államségélybe nem számít be. Kötelességei: A prezbitérium által kijelölt osztályok tanítása, az egyháztársadalmi munkában való segédkezés, lelkész akadályoztatása esetén helyettesítése. Pályázhatnak okleveles református férfitanítók, ilyenek hiányában nő is megválaszthatik. Pályázati kérvények Református Lelkészi Hivatal Feketepatak, u. p. Salánk, Ugocea m. címre küldendők. Határidő 21 nap.

A gyürei (Szabolcs vm.) református iskolaszék az első választás megsemmisítése folytán a „Debreceni Protestáns Lap” július 15-i számában meghirdetett *orgonista kántortanítói* állásra a pályázatot október 15-i határidővel megújítja. Pályázati kérvények kellően felszerelve Református Iskolaszék Gyüre (Szabolcs vm.) címre válaszbélyeggel küldendők. Iskolaszék.

Ibrányi református egyházközség pályázatot hirdet *helyettesitanítónői* állásra nyolc napi határidővel. Fizetés, kötelesség törvény szerint. Szabályszerűen felszerelt kérvények válaszbélyeggel Református Lelkészi Hivatal, Ibrány, címre küldendők.

A kocsordi református egyház pályázatot hirdet *helyettesitanítónői* állásra. Fizetés törvényszerű. Állás azonnal elfoglalandó. Pályázati határidő 21 nap.

Laskod református iskolaszék pályázatot hirdet az újonnan szervezett III. sz. *tanítónői* állásra. Az állás a folyó tanévben csak segélydíjas minőségben tölthető be. Fizetése törvényes. Pályázati határidő 8 nap. Válaszbélyeggel el látott kérvények a református „Iskolaszék”-hez küldendők Laskod, u. p. Petneháza.

Tivadarfalva református iskolaszéke pályázatot hirdet a szervezés alatt álló II. számú államségélyes *tanítói* állásra. Az állást helyettessel töltjük be. Fizetés, kötelesség törvényszerű. Pályázati határidő 21 nap. Válaszbélyeges kérvények: Református Iskolaszék Tivadarfalva, u. p. Tiszapéterfalva, címre küldendők.

Szerkesztői üzenetek.

Ismétellen nagyon kérjük a *lelképásztortestvéreket*, hogy pályázati hirdetéseket és más, a kiadóhivatalra tartozó leveleket ne méltóztassanak a Szerkesztő címére küldeni. Ebből az elintézés eltolódása következhetik be. Ezért aztán felelősséggel nem vállalhatunk. A kiadóhivatal pontos címe lapunk homlokán olvasható.

Lapunk mai számát már megküldjük a királyhágómeléki egyházkerülettel visszatérő valamennyi lelkészi hivatalnak és középiskoláknak. 1940-re a lapot díjmentesen küldjük. Az előfizetés 1941 január 1-től lesz kötelező. *Kiadóhivatal.*

Nyári menetrend.

Érvényes 1940 május 19-től 1940 október 5-ig.

A vonat			A vonat		
neme	Debrecenből indul	Hová?	neme	Debrecenbe érkezik	Honnan?
sz./gy.	1.50	Budapest keleti	m.	1.20	Ungvár
sz.	4.45	Nyírábrány	sz.	4.26	Budapest nyugati
„	4.50	Nyháza—Ungvár	sz.	6.46	Tiszafüred
„	4.54	Füzesabony	„	6.56	Tiszalök
sz.	5.23	Tiszalök	„	7.00	Nyírábrány
„	5.39	Püspökladány	„	7.06	Nagykeréki
v.	6.15	Nagykeréki	gy./sz.	7.16	Budapest keleti
m.	7.40	Hajdúnánás	sz.	7.20	Nyíregyháza
sz.	8.00	Nagyléta—Vértes	„	7.36	Nagyléta—Vértes
„	8.08	Budapest keleti	„	7.55	Balmazújváros
„	8.15	Nyírábrány	„	8.04	Ungvár—Nyháza
m.	8.20	Miskolc	sz.	8.35	Tiszalök
sz.	9.23	Hajdúszoboszló	„	8.50	Püspökladány
m.	9.30	Derecske	„	9.18	Szerencs
sz.	10.58	Nyháza—Ungvár	„	10.15	Nagyléta—Vértes
gy.	11.53	Füzesabony	m.	10.33	Hajdúszoboszló
m.	11.55	Nyírábrány	gy.	10.50	Budapest nyugati
sz.	12.10	Budapest nyugati	m.	11.33	Derecske
gy.	12.15	Tiszalök	v.	11.38	Nyírábrány
sz.	12.28	Budapest nyugati	sz.	11.43	Hajdúnánás
„	14.26	Nagyléta—Vértes	„	11.48	Ungvár—Nyháza
„	14.30	Tiszalök	m.	12.05	Füzesabony
„	14.35	Nyírábrány	sz.	14.15	Budapest nyugati
„	14.40	Balmazújváros	m.	14.23	Nyíregyháza
„	14.45	Nyháza—Ungvár	v.	14.25	Nagykeréki
„	14.50	Püspökladány	sz.	15.25	Tiszalök
„	14.55	Nagykeréki	„	15.35	Budapest keleti
„	15.37	Nyháza—Ungvár	„	16.50	Balmazújváros
„	16.38	Füzesabony	m.	16.55	Nyírábrány
„	17.19	Budapest nyugati	sz.	17.05	Nagyléta—Vértes
gy.	18.41	Nyírábrány	„	17.12	Ungvár—Nyháza
sz.	18.44	Nyháza—Ungvár	gy.	18.24	Budapest nyugati
„	18.47	Tiszalök	sz.	18.34	Nagykeréki
„	18.55	Tiszafüred	m.	18.39	Nyíregyháza
„	19.10	Nagykeréki	„	19.58	Füzesabony
„	19.28	Tiszalök	sz.	20.20	Püspökladány
„	19.32	Nagyléta—Vértes	„	20.30	Tiszalök
v.	20.43	Budapest keleti	„	20.41	Ungvár—Nyháza
„	22.01	Nyháza—Ungvár	„	21.30	Ungvár—Nyháza
„	22.04	Budapest nyugati	sz.	21.40	Nyírábrány
„	22.18	Nyíregyháza	„	21.45	Nagykeréki
			„	21.58	Budapest keleti
			sz.	0.13	Füzesabony

Megjegyzés: Bár az adatokat ellenőriztük, azok helyességéért felelősséget nem vállalunk.

TARTALOM:

Révész Imre: Találkozás.
Capellanus: Tekintsünk Erdély felé!
U. S.: Sulyok István.
Irodalom — Hírek az egyházmegyéből — Különfélék — Hivatalos értesítés — Pályázati hirdetmények — Szerkesztői üzenetek — Menetrend — Hirdetések.

FÖLDEK, HÁZAK, TELKEK

eladása, vétele, bérlete ügyében
forduljon bizalommal

DIENES JÓZSEF O.F.B. ingatlanforgalmi irodájához
DEBRECEN, BETHLEN-UTCA 21. SZÁM

Belvárosi Takarékpénztár Rt. fiókja, Debrecen

Ferenc József-út 53. Telefon: 28-40, 19-52

Foglalkozik a banküzlet minden ágával:

betétek elhelyezése kölcsönök folyósítása
értékpapírok vétele és eladása.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedés
DEBRECEN
TELEFON: 20-06 és 15-41

Alapította:
Sesztina János
1819-ben.

IPARI-, MEZŐGAZDASÁGI-, HÁZTARTÁSI-,
GÁZOLTALMI- és LÉGVÉDELMI CIKKEK.

Papi palástot és süveget

a közismert, közkedvelt hivatalos O. R. L. E. palástokat
jutányos áron készíti

Szénási Sándor

Hódmezővásárhely, Tavasz-u. 20. sz.

JÓ MINŐSÉG! PONTOS MUNKA! KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!
Református Iparos.

Gondtalanul szerezheti be nyári szükségleteit,

ha a „TAKARÉKOSSÁG“ RT.

bevásárlási rendszere
úttján eszközli azokat!

DEBRECEN, DEÁK FERENC-UTCA 6.

Szeresse meg
a „TAKARÉKOSSÁG“ RT. vásárlási igazolványát.
Díjtalanul boesátja rendelkezésére a Központi iroda.

ANGSTER JÓZSEF ÉS FIA
ORGONA- ÉS HARMÓNiumGYÁR RT.
PÉCS, József-u. 30.

Orgonák, harmóniumok javi-
tása, átépítése, új homlokzat-
sípok, villamos fajtatóberende-
zések. — Méltányos feltételek,
művészi kivitel.

ISKOLAI

író- és rajzszerkek, irkák, füzetek,
papírárak a legjobb minőségben
az Árkormánybiztosság által meg-
állapított árakon beszerezhetők a

„MÉLIUSZ“

könyvkereskedésben. DEBRECEN, Ferenc József-út 26.

**MAGYAR ÁLTALÁNOS
HITELBANK**

DEBRECENI FIÓKJA

Plac-utca 45-47. Telefon: 23-70., 23-71.

FOGLALKOZIK A BANKÜZLET MINDEN ÁGÁVAL

Főzéshez, fürdéshez, szobafűtéshez

a gáz a legjobb, legolcsóbb, legtisztább;
a gáz a legkényelmesebb;
a gáz a leggyorsabban kezelhető;
a gáz melege pontosan szabályozható;
a gáz számlaértéke egy hónappal későbbben fizetendő.

Messzemenő kedvezmények a házi gázveze-
tékek berendezésénél.

Fűzők, tüzhelyek, autogeyserek, fürdő- és fűtőkály-
hák olcsón kaphatók.

Díjtalan felvilágosítások, készülékek bemutatása,
költségvetés:

BATHYÁNY-UTCA 17. SZ.
Telefon: 28-53. sz.

DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS
VILÁGÍTÁSI VÁLLALATA.

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben

Ferenc József-út 16.

Betéteket előnyösen gyümölcsöztet és azon-
nal kifizet. Kölcsönöket állandóan folyó-
sít. — Mint a Futura főbizománya, fog-
lalkozik a termény-üzlet minden ágával. TELEFONOK:
Bank: 19-70. és 22-32. Terménysztyály: 28-66. szám.

REFORMÁTUS

**PAPI
PALÁST
ÉS SÜVEG**

KÉSZÍTÉSE
ELSŐRENDŰ
KIVITELBEN

**FÉNYES
ILONA**
RIMASZOMBAT

KRASZNER LAJOS

Gyapjuszövet és bélésáru nagykereskedő BUDAPEST, V. KERÜLET, DEÁK-TÉR 2. SZÁM.
Kapható mindenféle ruhaszövetáru, jó és megbízható minőségben és kedvező árakon.
Lelkészek, tanárok, tanítók részére fizetési kedvezmény az ORJÓ útján.
Pontos kiszolgálás. Kívánatra szívesen küld mintákat.

Alapítási év:
1906